κύριος Χουάρτων ἦτον ἀκόμη εἰς τὸ μέσον, προσπαθῶν νὰ τηρήσῃ τὴν ἰσορροπίαν τοῦ σώματός του, ὅταν αἱ τίγρεις ἐξῆλθαν ἀπὸ τὸ πλησιόχωρον δάσος· ἅμα δὲ μᾶς εἶδαν, ἐπήδησαν κατεπάνω μας ἐκπέμπουσαι φρικώδεις καὶ γοερὰς κραυγάς. Ἐν τούτοις ὁ κύριος Χουάρτων εἶχε φθάσει σῶος εἰς τὴν ἄλλην ὄχθην τοῦ χειμάρρου, ἐγὼ δὲ ἐνησχολούμην μὲ τὸν Φράγκ καὶ μὲ τὸν Λίγκολν, καὶ μὲ τοὺς δύω μου ὁδηγούς, ν' ἀναρριχηθῶ ἐπὶ τῶν ἔμπροσθεν ἡμῶν βράχων.

« Ὁ κύριος Χουάρτων, μολονότι αἱ τίγρεις ἦσαν πολλὰ πλησίον του, δὲν ἔχασεν οὔτε τὴν τόλμην οὔτε τὴν ἀγχίνοιαν αὐτοῦ. Ἅμα φθάσας εἰς τὴν ἄλλην ἄκραν τῆς γεφύρας, ἔσυρε τὴν ὁποίαν ἔφερε μεθ' ἑαυτοῦ μάχαιραν τοῦ κυνηγίου, καὶ ἔκοψε τὰ δεσμὰ τὰ συνδέοντα αὐτὴν μὲ τὴν μίαν ὄχθην. Τοιουτοτρόπως ἤλπιζε νὰ θέσῃ φραγμὸν ἀδιάβατον καὶ πρόσκομμα εἰς τὴν καταδίωξιν τῶν ἐχθρῶν μας· ἀλλὰ μόλις ἐξεπλήρωσε τὸ ἔργον τοῦτο, εἴδαμεν τὴν θηλυκὴν τίγριν νὰ ὁρμήσῃ πρὸς τὸν χειμάρρον, πασχίζουσα νὰ τὸν διαβῇ διὰ πηδήματος. Περίεργον καὶ φοβερὸν ἦτον τὸ θέαμα ἐκεῖνο, ὅταν ἐβλέπαμεν τὸ φοβερὸν θηρίον ἐπικρεμάμενον μίαν στιγμὴν ἐπάνω τῆς ἀβύσσου! Ἀλλ' ἡ σκηνὴ αὕτη ἐπέρασεν ὡς ἀστραπή! ἡ δύναμίς της δὲν ἦτον ἴση μὲ τὴν ἀπόστασιν· προτοῦ δὲ πέσῃ εἰς τὸ βάθος τοῦ χειμάρρου, κατεμελίσθη ἀπὸ τὰς κοπτερὰς ἄκρας τῶν βράχων. Ἡ καταστροφὴ αὕτη δὲν ἀπεδειλίασε τὴν ἀρσενικήν, ἥτις δι' ἰσχυροῦ πηδήματος κατώρθωσε νὰ διαβῇ τὸν χείμαρρον. Μολαταῦτα, μὲ μόνους τοὺς ἐμπροσθινοὺς ὄνυχας κατέλαβε τὴν ἀπέναντι ὄχθην· κρεμασθεῖσα δὲ τοιουτοτρόπως ὑπεράνω τοῦ κρημνοῦ, ἐπάσχιζε νὰ εὕρῃ γῆν νὰ πατήσῃ, καὶ οἱ Ἰνδοὶ ἐκραύγασαν καὶ πάλιν, βλέποντες ἀφανισθεῖσαν πᾶσαν ἐλπίδα. Ὁ κύριος Χουάρτων, ὢν πολλὰ πλησίον τῆς τίγρεως, ἐπροχώρησε πρὸς αὐτὴν θαρραλέως, ἐμπήξας τὴν μάχαιράν του εἰς τὸ στῆθός της. Ἀδυνατῶ νὰ ἐκφράσω τὴν μανίαν ἥτις τότε τὴν ἐκυρίευσεν· ἀθροίσασα ὅλας τὰς δυνάμεις της, ἐπάτησε μὲ τοὺς ὀπισθινοὺς πόδας της εἰς τὸν βράχον, καὶ ἥρπασε τὸν κύριον Χουάρτων ἀπὸ τὸ σκέλος· ἀλλ' ὁ ἀληθὴς ἥρως φίλος μου οὗτος διετήρησεν ὅλην του τὴν ἀφοβίαν· ἐστηρίχθη μὲ τὴν ἀριστεράν του χεῖρα εἰς κορμὸν δένδρου, καὶ μὲ τὴν δεξιὰν ἐβύθισε καὶ πάλιν τὴν μάχαιράν του εἰς τὸ στῆθος τοῦ θηρίου.

Ὅλα ταῦτα ἔγειναν εἰς μίαν στιγμήν. Οἱ Ἰνδοί, ὁ Λίγκολν, ὁ Φράγκ καὶ ἐγὼ ἐδράμαμεν εἰς βοήθειάν του· ὁ Λίγκολν, ἁρπάσας τὸ πλησίον αὐτοῦ τουφέκιον τοῦ κυρίου Χουάρτων, ἐκτύπησε μὲ τὸ κοντάκιον τόσον δυνατὰ τὴν τίγριν εἰς τὴν κεφαλήν, ὥστε τὸ θηρίον, καταπλαγὲν, ἀφῆκε τὴν λείαν του, καὶ ἐκρημνίσθη εἰς τὴν ἄβυσσον. Ἀλλ' ὁ δυστυχὴς νέος δὲν ἀνελόγισε καλῶς τοῦ κτυπήματός του τὴν δύναμιν· ἔκυψεν εἰς τὰ ἔμπροσθεν, οἱ πόδες του ὠλίσθησαν, καὶ, ἐπειδὴ αἱ χεῖρές του δὲν εἶχαν ποῦ νὰ στηριχθῶσιν, ἔπεσεν εἰς τὸν χείμαρρον, ἠγωνίσθη ταραττόμενος ὀλίγας στιγμὰς εἰς τὴν ἐπιφάνειαν, ἔπειτα ἐβυθίσθη, καὶ πλέον δὲν ἐφάνη! »

(Ἐκ τοῦ γαλλικοῦ.)

ΤΑΒΑΚΟΣ.

Φυτὸν πλέον ἐκτεταμένης χρήσεως παρὰ τὸν ταβάκον εἰς τὸν κόσμον δὲν ὑπάρχει. Κατὰ τοῦτο, ὄχι μόνον ὑπερβαίνει τὸ τσάϊ, τὸν καφέν, τὰ γεώμηλα, ἀλλὰ καὶ αὐτὸν ἀκόμη τὸν σῖτον. Πολλοὶ ἠμποροῦν νὰ φιλονεικήσουν τὴν ὠφέλειάν του, ἀλλὰ τὴν χάριν του ἀς μὴ τὴν φιλονεικήσῃ κάνεις, διότι ἡ ὄρεξις μερικῶν δὲν ἠμπορεῖ νὰ κατισχύσῃ τῆς ὀρέξεως ὅλων. Πρὶν ὅμως φθάσῃ εἰς τὸν ὑψηλὸν τοῦτον τῆς τιμῆς βαθμόν, ὁ ταβάκος ἔπαθε πολλὰ καὶ μεγάλα βάσανα· τὴν ὡραίαν θέσιν, εἰς τὴν ὁποίαν σήμερον τὸν βλέπομεν, τὴν ἀπέκτησεν ἀφοῦ ἐθριάμβευσεν ἐναντίον ἀπείρων δυσκολιῶν καὶ ἀντιστάσεων. Ἂν βασιλεύῃ σήμερον ἐπὶ τῶν δύω κόσμων, ἦτον ποτὲ καιρὸς καθ' ὃν οἱ θιασῶταί του, ὑποκείμενοι εἰς τὰς ποινὰς τοῦ ποινικοῦ κώδικος, δὲν εὕρισκαν γωνίαν γῆς ὅπου νὰ τὸν ροφοῦν ἢ νὰ τὸν καπνίζουν ἐν εἰρήνῃ. Ὁλόκληροι τόμοι δὲν θὰ φθάσουν εἰς ἐκεῖνον ὅστις ἐπιχειρήσῃ νὰ περιγράψῃ τὰ περιστατικὰ τοῦ πολέμου τὸν ὁποῖον ἡ θρησκεία, ἡ πολιτική, ἡ ἐπιστήμη καὶ ἡ καθαριότης ἐκίνησαν ἄλλοτε κατὰ τοῦ φυτοῦ τοῦ ταβάκου.

Εἰς τὴν πάτριον γῆν τοῦ ταβάκου, τὴν Ἀμερικήν, ἡ ἀπόλαυσίς του, οὖσα ἐφικτὴ εἰς ὅλους, δὲν ἐσκανδάλιζε κανένα. Οἱ ἄγριοι καὶ βάρβαροι ἐκεῖνοι λαοὶ δὲν ἐνόουν πῶς ἦτον δυνατὸν νὰ ἦναι ἔγκλημα τὸ νὰ ἐμβάζῃ κάνεις κόνιν φυτοῦ εἰς τοὺς μυκτῆράς του, ἢ νὰ καίῃ τὸ φυτὸν τοῦτο καὶ νὰ ροφᾷ τὸν καπνόν του. Εἰς τὴν ἐξευγενισμένην ὅμως Εὐρώπην ἄλλως πως ἐκρίθησαν αἱ τοιαῦται πράξεις.

Εἰσήγαγε πρῶτος εἰς τὴν Γαλλίαν τὸν ταβάκον, κατὰ τὸ 1560 ἔτος, ὁ κύριος Νικώ, πρέσβυς Φραγκίσκου τοῦ Β', βασιλέως τῆς Γαλλίας, παρὰ τῇ αὐλῇ τῆς Πορτουγαλλίας, καὶ ἐπρόσφερεν αὐτὸν δῶρον εἰς τὴν βασίλισσαν Αἰκατερίναν τὴν Μεδίκην. Ἐτιμήθη δὲ εὐθὺς ὡς πρᾶγμα νέον, καὶ, διὰ πολλὰ ἔτη μόναι αἱ ῥῖνες τῶν αὐλικῶν εἶχαν τῆς ἀπολαύσεως αὐτοῦ τὸ προνόμιον. Μετὰ ταῦτα διεδόθη ἐν ἀκαρεῖ ἡ χρῆσίς του ἀπὸ τὴν αὐλὴν εἰς τὴν πόλιν ὅλην, καὶ ἔγεινε σχεδὸν γενική. Ὁ τοιοῦτος θρίαμβος ἔπρεπε κατὰ φυσικὸν λόγον νὰ γεννήσῃ ἀντίδρασιν, καὶ νὰ διεγείρῃ τὸν φθόνον· ἐπὶ κεφαλῆς δὲ τῆς ἀντιδράσεως ἐτέθησαν οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ ἰατροί. Οἱ πρῶτοι κατεφέροντο καὶ κατ' αὐτῆς τῆς προπαρασκευῆς του (διότι τότε συνείθιζαν κατὰ τὴν αὐτὴν στιγμὴν τῆς χρήσεως νὰ τὸν μεταβάλλουν εἰς κόνιν), καὶ κατὰ τῶν ἀποτελεσμάτων του, τὰ ὁποῖα, εἰς τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἀκολουθίαν, διέκοπταν τὴν ἀπαιτουμένην εὐταξίαν καὶ σιωπήν. Οἱ δεύτεροι, ἀρχηγὸν ἔχοντες τὸν περιβόητον Φαγὼν, τὸν ὁποῖον εἶχεν ὑπ' ὄψιν ὁ Μολιέρ ὅταν ἔπλασε τὸ πρόσωπον τοῦ Πουργῶν, ἐπεσώρευαν πᾶν εἶδος κατηγορίας κατὰ τοῦ ἀντιποιουμένου προσόντα ἰατρικὰ αὐθαδεστάτου φυτοῦ. Ἀλ-

λὰ, ταῦτα λέγοντες, πρὸς δόξαν τοῦ ταβάκου καὶ διασκέδασιν τῶν ἀκροατῶν, διέκοπταν πολλάκις τὰ κεραυνοβόλα των ἐπιχειρήματα, ἀντλοῦντες ἐμπνεύσεις νέας . . . εἰς τὸ βάθος τῆς ταβακοθήκης.

Δὲν διήγειρεν ὀλιγωτέρας ἔριδας ὁ ταβάκος εἰς τὴν Ἀγγλίαν· ἐκεῖ μάλιςα εὗρε καὶ ὑποδοχὴν θερμοτέραν καὶ βιαιοτέραν καταδρομήν. Ὁ πρῶτος, κατὰ τὸ 1585 ἔτος, εἰσαγαγὼν αὐτὸν κύριος Γουάλτερ Ῥαλεῖχ, ζηλότυπος ὢν εἰς τὴν ἀπόλαυσιν τῆς ἡδονῆς ταύτης, ἐκλείετο εἰς κοιτῶνα ἀπόκεντρον, καὶ ἐκεῖ κρυφίως καὶ ἐν ἀνέσει ἐκάπνιζεν. Ἀλλὰ, μίαν τῶν ἡμερῶν, ὁ ὑπηρέτης του, φέρων εἰς αὐτὸν φιάλην ζύθου, τὸν κατέλαβεν αἰφνιδίως καπνίζοντα· ἰδὼν δὲ δίνας καπνοῦ ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ κυρίου του ἐξερχομένας, καὶ ἔντρομος γενόμενος, ἔρριψεν εἰς τὸ πρόσωπόν του τὸν ζύθον, θέλων νὰ σβύσῃ τὸ πῦρ τὸ ὁποῖον ἐνόμιζεν ὅτι ἐσωτερικῶς τὸν κατέφλεγε, καὶ ἐξῆλθε κράζων καθ' ὅλην τὴν οἰκίαν « πυρκαϊά, πυρκαϊά! » Ἠναγκάσθη τότε ὁ κύριος Ῥαλεῖχ νὰ φανερώσῃ τὸ μυστήριον τῆς ἡδονῆς του, καὶ ἔκτοτε ὅλος ὁ κόσμος, ὡς ἀπὸ ἀληθινὴν μανίαν κυριευθεὶς, ἤθελεν ἀδιακόπως νὰ καπνίζῃ. Εἰς τὴν πόλιν, εἰς τὴν αὐλὴν, εἰς τὰς ἐκκλησίας, εἰς τὰ δικαστήρια, εἰς τὰ θέατρα, παντοῦ ἐφαίνοντο ἄνθρωποι καπνίζοντες, καὶ ἄνδρες καὶ γυναῖκες. Ἡ πίπα ἀπετέλει μέρος τῶν κοσμημάτων τῶν δεσποινῶν τῆς αὐλῆς τῆς Ἐλισάβετ, καὶ οἱ ἔνορκοι αὐτοὶ, πρὶν ἀπαγγείλουν τὴν ἐτυμηγορίαν των, ἐκάπνιζαν, καθὼς οἱ ἀρχηγοὶ τῶν Ἰνδῶν πρὶν ἐκδώσουν τὰς ἀποφάσεις των. Δὲν παρῆλθεν ὅμως πολὺς καιρὸς, καὶ ἤρχισεν ὁ φρικτὸς κατ' αὐτοῦ διωγμὸς. Αὐτὸς ὁ τῆς Ἀγγλίας βασιλεὺς Ἰάκωβος ὁ Α', γράφων κατὰ τῆς χρήσεως αὐτοῦ, μετεχειρίσθη φράσεις ἐντόνους καὶ ἐμπαθεῖς, καθὼς ἕκαστος δύναται νὰ κρίνῃ ἀπὸ τὰς ἑξῆς περικοπάς. « Ὦ ἄχαρι, ἔλεγε, καὶ βδελυρὸν ἐλάττωμα! ἀηδὲς εἰς τὴν ὅρασιν, μισητὸν εἰς τὴν ὄσφρησιν, ἐπιβλαβὲς εἰς τὸ στῆθος, ἐπικίνδυνον εἰς τὸν ἐγκέφαλον, καὶ διαχύνον περὶ τοὺς ἔχοντας αὐτὸ ἀποφορὰν τόσον δυσώδη, ὡς νὰ ἐξήρχετο ἀπὸ τὰ σπήλαια τῆς κολάσεως! » — « Ἂν εἶχα ποτὲ, ἔλεγεν ἄλλοτε, τὸν διάβολον εἰς τὴν τράπεζάν μου, θὰ τὸν ἐφίλευα τρία πράγματα· 1) χοῖρον, 2) μουστάρδαν καὶ μουροῦναν ζηρὰν, καὶ 3) πίπαν ταβάκου. » Οἱ μετὰ τὸν Α' Ἰάκωβον βασιλεύσαντες υἱὸς καὶ ἔγγονος αὐτοῦ, Κάρολος ὁ Α' καὶ Κάρολος ὁ Β', εἶχαν κατὰ τοῦ ταβάκου τὴν αὐτὴν μὲ τὸν προκάτοχόν των ἀπέχθειαν.

Εἰς τὴν Ἰταλίαν, ἐχθροὶ ὄχι ὀλιγώτερον ἔνδοξοι κατέτρεξαν τὸν ταβάκον. Καὶ ἐκεῖ κατ' ἀρχὰς τὸν ἐδέχθησαν μὲ ἄπειρον ἐνθουσιασμόν· τοσαύτην δὲ εὐγνωμοσύνην ἔδειξε τὸ κοινὸν πρὸς τὸν καρδινάλιον Σαντακρότσε, ὅστις πρῶτος, περὶ τὰ μέσα τῆς δεκάτης ἕκτης ἑκατονταετηρίδος, τὸν εἰσήγαγεν, ὥστε ἔφθασε σχεδὸν νὰ τὸν ἀναγορεύσῃ εὐεργέτην τῆς πατρίδος. Πολὺς ὅμως δὲν παρῆλθε καιρὸς, καὶ οἱ πάπαι Οὐρβανὸς ὁ Η' καὶ Ἰννοκέντιος ὁ ΙΒ' ἐξέδωκαν ἀφορισμὸν ἐναντίον τῶν ὅσοι μετεχειρίζοντο ταβάκον εἰς τὴν ἐκκλησίαν.

Καὶ αὐτὴ ἡ ἄλλως φιλελεύθερος καὶ ἀνεκτικὴ Ἑλβετία βιαία ἐδείχθη καὶ τυραννικὴ κατὰ τοῦ ταβάκου καὶ τῶν μεταχειριζομένων αὐτόν. Εἰς Βέρνην, κατὰ τὸ 1661, ἐσυστήθη ἐξαιρετικὸν δικαστήριον, ὑπὸ τὸ ὄνομα *Δικαστήριον τοῦ Ταβάκου*, ἐπιβάλλον σκληροτάτας ποινὰς κατ' ἐκείνων ὅσοι ἐσυλλαμβάνοντο κάμνοντες χρῆσιν αὐτοῦ καθ' ὁποιονδήποτε τρόπον· προσετέθη δὲ μεταξὺ τῶν δέκα τοῦ Θεοῦ ἐντολῶν καὶ ἡ ἀπαγόρευσις τοῦ ταβάκου ὡς ἐνδεκάτη. Ἀλλ' ἂν εἰς χώραν ἐλευθέραν, καθὼς τὴν Ἑλβετίαν, ἐλαμβάνοντο τοιαῦτα αὐστηρὰ κατὰ τοῦ ταβάκου μέτρα, ὁποίας ποινὰς ἀπανθρώπους δὲν ἐπέβαλαν αἱ δεσποτικαὶ κυβερνήσεις κατὰ τῶν λατρευτῶν τοῦ ποτοῦ τούτου *χρυσίου*, καθὼς ὠνόμαζε τὸν ταβάκον ὁ Ἄγγλος Βούρτων! Ὁ μέγας μογὸλ τῆς Ταρταρίας καὶ ὁ κζὰρ τῆς Ῥωσσίας ἐκήρυξαν ὡς ποινὴν εἰς τοὺς θιασώτας τοῦ ταβάκου, βαρυτέραν μὲν τὸν θάνατον, ἐλαφροτέραν δὲ τὴν ἀποτομὴν τῆς ῥινός. Ὁ σουλτάνος τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἐξέδωκε φιρμάνιον, κατὰ τὸ ὁποῖον ὅστις ἐφωράτο καπνίζων ἔπρεπε νὰ περιφέρεται θεατριζόμενος εἰς τὰς ὁδοὺς τῆς πόλεως, καὶ νὰ φέρῃ κρεμάμενον εἰς τὴν ῥῖνά του τὸ σῶμα τοῦ ἐγκλήματος, δηλαδὴ τὴν πίπαν. Τέλος πάντων, ὁ σοφῆς τῆς Περσίας ἐξέδωκεν εἰς τὸν στρατόν του προκήρυξιν διαλαμβάνουσαν ὅτι, ἂν εὑρίσκετο πλησίον τινὸς τῶν στρατιωτῶν ταβάκος, ἔπρεπε νὰ καοῦν εἰς τὴν αὐτὴν πυρὰν ὁ στρατιώτης, ὁ ταβάκος καὶ ἡ πίπα.

Ἐκ τῶν εἰρημένων ἐξάγεται ὅτι οἱ λατρευταὶ τοῦ ταβάκου ὑπέστησαν μεγάλους καὶ σκληροὺς ἀγῶνας πρὸ τοῦ νὰ φθάσουν εἰς τὸν σημερινὸν Χρυσοῦν Αἰῶνά των. Σήμερον, ναὶ, εἶναι ὁριστικῶς καὶ ἀμετακλήτως τοῦ πεδίου τῆς μάχης κύριοι· τὸ δὲ πεδίον τοῦτο εἶναι ἀπέραντον, διότι εἶναι ὁλόκληρος ὁ κόσμος. Σήμερον ὁ καπνὸς τοῦ ταβάκου ὑψόνεται θριαμβικῶς ἐπὶ τῆς Εὐρώπης, ἐπὶ τῶν θαλασσῶν ὅλων, ἐπὶ τῆς Ἀφρικῆς, ἐπὶ τῆς Ἀμερικῆς, ἐπὶ τῆς Ἀσίας. Καπνίζουν σήμερον καὶ εἰς τὰ ἀπώτατα αὐτὰ τῆς οὐρανίας αὐτοκρατορίας μέρη. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι, δικαιολογούμενοι διατί, ἐναντίον τῆς συνηθείας καὶ τῆς ὑψηλοφροσύνης των, γίνονται μιμηταὶ τῶν ξένων ἐθνῶν, οἱ κάτοικοι τῆς Κίνας διϊσχυρίζονται ὅτι, ἀντὶ νὰ λάβουν, αὐτοὶ μάλιστα μετέδωκαν εἰς τὰ λοιπὰ ἔθνη τὸν ταβάκον· ὅπως ἂν ᾖναι ὅμως, ὁ ταβάκος καὶ τὸ τσάϊ μοιράζονται σήμερον τὴν ἀγάπην τῶν ὀπαδῶν τοῦ Κομφυκίου. Εἰς τὴν Κίναν μάλιστα, ἡ τέχνη τοῦ καπνίζειν ἔφθασεν εἰς τὸ μὴ περαιτέρω τῆς ἐντελείας· αἱ νεάνιδες τῶν Κινέζων, ἀπὸ ὀκτὼ ἐτῶν ἡλικίας, φέρουν εἰς τὴν ζώνην των, ὡς πρᾶγμα πρώτης ἀνάγκης, μικρὸν σακκούλιον μεταξωτὸν μὲ ταβάκον, καὶ μικρὰν πίπαν, τὴν ὁποίαν μεταχειρίζονται μὲ ἀξιοθαύμαστον ἐπιδεξιότητα.

(Ἐκ τοῦ γαλλικοῦ.)